

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 3PP/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118011128
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Čech
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118011128.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Čecha a prísediacich Valérie Justovej a Bc. Róberta Čížika, na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. novembra 2018 v Prešove, o podmieničnom prepustení odsúdeného takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku a § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona ž i a d o s ť odsúdeného menom Š. Y., nar. XX.XX.XXXX vo Y. X. V., trvale bytom J. X. Z. XXX, okr. H., o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 72 (sedemdesiatichdvoch) mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 03.11.2014, sp. zn. 3T/4/2014 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 03.11.2014, sp. zn. 3T/4/2014 bol ods. Š. Y. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona, prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Za to mu súd uložil úhrnno-súhrnný nepodmieničný trest odňatia slobody v trvaní 72 (sedemdesiatdva) mesiacov, pre výkon ktorého odsúdeného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň odsúdenému uložil trest prepadnutia veci, a to kuchynského noža s červenou rukoväťou a dĺžkou čepele 9 cm a čierneho noža s dĺžkou čepele 12 cm, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na 96 (deväťdesiatšesť) mesiacov. Súď ďalej odsúdenému uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a zaviazal ho k náhrade spôsobenej škody pre poškodenú spoločnosť E. C..K..F. M., R.. R..K..S.. v sume 1.504,- Eur. Zároveň súď zrušil výrok o treste uložený odsúdenému rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T/101/2014-83 zo dňa 02.07.2014, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublízenia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, za ktorý mu bol uložený nepodmieničný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 19.01.2015, č. k. 3T/4/2014-378 bola odsúdenému do uloženého úhrnno-súhrnného trestu odňatia slobody započítaná väzba v trvaní od 24.06.2014 do 02.09.2014 ako aj vykonaný nepodmieničný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T/101/2014 zo dňa 02.07.2014 v trvaní od 02.09.2014 do 19.01.2015. Výkon úhrnno-súhrnného trestu odňatia slobody uloženého odsúdenému rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 03.11.2014, sp. zn. 3T/4/2014 odsúdený nastúpil dňa 19.01.2015.

Dňa 13.06.2018 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodnil o. i. tým, že počas výkonu trestu sa správal v súlade s ústavným poriadkom, bol pracovne zaradený, viackrát disciplinárne odmenený. Má za to, že účel trestu bol v jeho prípade splnený. Počas výkonu trestu si uvedomil, že príčinou jeho protiprávneho konania v minulosti bolo užívanie alkoholických nápojov. Je presvedčený, že alkohol už v jeho živote nemá miesto. Má záujem opätovne sa zaradiť do spoločnosti a čo najskôr sa podieľať na výchove jeho maloletých detí, ktorých starostlivosť momentálne nie je zabezpečená, nakoľko matka maloletých zomrela. Zároveň

uviedol, že v prípade jeho podmieneného prepustenia bude viesť riadny život, nebude pokračovať v trestnej činnosti a bude dodržiavať všetky povinnosti a obmedzenia, ktoré mu súd uloží.

Uznesením zo dňa 30.07.2018, sp. zn. 3PP/39/2018 súd v konaní o podmienenom prepustení odsúdeného zamietol žiadosť odsúdeného Š. Y. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 72 (sedemdesiatdva) mesiacov uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 03.11.2014, sp. zn. 3T/4/2014.

Krajský súd v Prešove, ako súd sťažnostný, uznesením zo dňa 26.09.2018, sp. zn. 8Tos/14/2018 zrušil citované uznesenie prvostupňového súdu zo dňa 30.07.2018, sp. zn. 3PP/39/2018 a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie v intenciách citovaného rozhodnutia krajského súdu a zistil nasledovné.

Na verejnom zasadnutí odsúdený uviedol, že ľutuje čo vykonal a je si vedomý, že svojím správaním mohol napáchať ešte väčšie škody. To čo spáchal ľutuje o to viac, že mu počas výkonu trestu zomrel otec aj exmanželka.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva sedem záznamov, z toho v troch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený.

Súd sa ďalej oboznámil so správou z Ú. C. Ú. J., podľa ktorej odsúdený bol do výkonu väzby predvedený zo slobody dňa 27.06.2014 do l.v. Z pedagogickej dokumentácie vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného bolo počas výkonu väzby na požadovanej úrovni a slušné. Príkazy a nariadenia personálu plnil a rešpektoval bez výhrad. Porušenie ústavného poriadku nebolo zaznamenané, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Dňa 17.09.2014 začal vykonávať trest odňatia slobody v oddelení výkonu trestu s miestom výkonu služby v R. Ú. X. Y. Y. C. Ú.R. X. Y. V. S. R. J.. Správanie a vystupovanie odsúdeného je aj v tunajšom ústave bez akýchkoľvek negatívnych výkyvov, na bezproblémovej úrovni a slušné. Úlohy a nariadenia vyplývajúce z ústavného poriadku plní, časový režim dňa dodržiava. K príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správa slušne a úctivo, v osobných veciach udržiava primeraný poriadok a čistotu, o osobnú a kolektívnu hygienu dbá, s dodržiavaním ustrojovacej disciplíny problémy nemá. V subkultúre odsúdených je primerane pozicionovaný, sociálne vzťahy má štandardne rozvinuté, je priateľskej a nekonfliktnej povahy. Svoj voľný čas v tunajšom oddelení trávi sledovaním televízie, počúvaním ústavného rozhlasu, rozhovormi s odsúdenými, vychádzkami, čítaním novín a hraním kariet. Do organizovaných voľno-časových akcií podľa ponukového listu sa zapája aktívne a pravidelne. Preferuje hlavne oddielové vedomostné kvízy, turnaje v šachu a turnaje v scrabble. Od januára 2018 je aktívnym členom oddielového šachového krúžku. Pravidelne sa tiež zúčastňuje prednášok a besied realizovaných v rámci oddielu. Pracovne zaradený je dlhodobo vo vnútornej prevádzke ústavu ako zámočník, kde dosahuje veľmi dobré pracovné výsledky. V súvislosti s bezproblémovou pracovnou morálkou bol počas výkonu trestu odňatia slobody opakovane disciplinárne odmenený.

Kontakt s rodinou udržiava prostredníctvom korešpondencie a telefonátov so súrodencami, matkou a deťmi. Návštevy pre časovú a finančnú náročnosť nežiada. K trestnej činnosti, ktorá viedla k jeho odsúdeniu a k užívaniu alkoholu sa stavia kriticky, svoju vinu priznáva, zodpovednosť za svoje konanie prijíma. Celkovo počas doterajšieho výkonu trestu bol sedemkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol.

Jeho resocializačná prognóza sa vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia, pohlavie a závažnosť trestnej činnosti javí ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti je stredné.

Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj vzhľadom na resocializačnú prognózu konštatujú, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, a preto odporúčajú jeho podmienené prepustenie s dohľadom.

Zástupca Ú. J. na verejnom zasadnutí uviedol, že väčšina odmien bola odsúdenému uložená za plnenie pracovných povinností.

Súd na verejnom zasadnutí tiež oboznámil podstatný obsah spisu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 3T/4/2014, a z neho najmä vyššie uvedené rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa

03.11.2014, sp. zn. 3T/4/2014, uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 19.01.2015, sp. zn. 3T/4/2014, ako aj uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 27.06.2014, sp. zn. 0Tp/81/2014, ktorým bol Š. Y. vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť obmedzením jeho osobnej slobody, ku ktorému došlo dňa 24.06.2014 o 17.35 hod.

Zo spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T/101/2014 súd zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Michalovce zo dňa 02.07.2014, sp. zn. 4T/101/2014 bol ods. Š. Y. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd zároveň odkázal poškodenú H. Y. s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Zo spisu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8Nt/3/2017 súd zistil, že uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 19.03.2018, sp. zn. 8Nt/3/2017 súd zmenil spôsob výkonu ochranného protialkoholického liečenia, ktoré bolo odsúdenému Š. Y.Š. uložené rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 3T/4/2014 zo dňa 03.11.2014, právoplatným dňa 03.11.2014 ústavnou formou, na ambulantné liečenie. Z predmetného spisu ďalej vyplynulo, že uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 19.03.2018, sp. zn. 8Nt/3/2017 predchádzalo vypracovanie znaleckého posudku č. 11/2018 znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria H.. B. P., zo záverov ktorého vyplynulo, že odsúdený trpí závislosťou na alkohole v II.-III. vývojovom štádiu. Syndróm závislosti je porucha/ochorenie celoživotného charakteru. Na zabránenie negatívnych dôsledkov na zdravie, okolie a spoločnosť je potrebná úplná a dôsledná abstinencia, ktorá závisí od ochoty a motivácie odsúdeného toto si uvedomiť a abstinenciu dodržiavať. Vzhľadom na prítomnosť syndrómu závislosti od alkoholu a aktuálne silnej motivácie odsúdeného zdržiavať sa požívania alkoholických nápojov aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nemusí byť jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska nebezpečný. Potencionálne riziko nebezpečnosti však existuje, bude však záležať na motivácii odsúdeného a korektívnej skúsenosti zo sankcií uložených v medziach zákona k zmene jeho postoja a správania v budúcnosti. Napriek silnej motivácii odsúdeného abstinovať je badať určitý zľahčujúci postoj k užívaniu alkoholu a taktiež je možné predpokladať ťažkosti s adaptáciou na podmienky po prepustení z výkonu trestu a riziko podľahnutia tlaku okolia v súvislosti s pitím alkoholu. Preto neodporúča úplne upustiť od potreby absolvovania ochrannej protialkoholického liečby. U odsúdeného je vhodná a indikovaná ochranná protialkoholická liečba ambulantnou formou.

Zo záznamov o udelení disciplinárnej odmeny predložených zástupcom Ú. J. vyplýva, že odsúdenému bola počas doterajšieho výkonu trestu päťkrát udelená odmena za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností, jedenkrát odmena za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení programu zaobchádzania a jedenkrát odmena za vzorné a príkladné vykonávanie služby v odd. C2 v S. R.. V piatich zo zmienených prípadov spočívala disciplinárna odmena v povolení balíka do 5 kg, dvakrát bola disciplinárnou odmenou pochvala.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieničné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k rovnakému záveru ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, ktorým rozhodol o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Súd je toho názoru, že dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané v intenciách rozhodnutia krajského súdu tento záver iba podporili.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania má súd za to, že odsúdený spĺňa podmienky na podmienené prepustenie len čiastočne, a to len vzhľadom na vykonanú dĺžku trestu. Ak by mal súd brať v úvahu len tento faktor, podmienené prepustenie by prichádzalo do úvahy, nakoľko odsúdenému uplynuli zákonom stanovené dve tretiny výkonu trestu dňa 24.06.2018. Pri rozhodovaní však musí súd prihliadať aj k iným skutočnostiam. Ďalším predpokladom podmieneného prepustenia je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Okrem formálnych predpokladov na podmienené prepustenie sa teda vyžaduje splnenie aj materiálnych predpokladov, ako polepšenie a riadne vedenie života.

Súd považuje za nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva celkovo sedem záznamov. Je teda zrejmé, že ani opakované odsúdenia a uložené tresty neviedli k náprave odsúdeného a tento ďalej páchal trestnú činnosť. Na tomto mieste je navyše potrebné zdôrazniť, že trestná činnosť, ktorej sa odsúdený v minulosti dopúšťal mala stúpajúcu tendenciu závažnosti. Spočiatku sa jednalo o trestné činy výtržníctva či marenia výkonu úradného rozhodnutia, avšak neskôr išlo o odsúdenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pričom odsúdený aktuálne žiada o podmienené prepustenie z úhrno-súhrnného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za štyri trestné činy, o. i. aj za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona. Rovnako nemožno nechať bez povšimnutia fakt, že odsúdený bol opakovane uznaný za vinného pre trestné činy násilnej povahy.

V súvislosti s trestnou činnosťou páchanou odsúdeným súd tiež nemohol prehliadnúť závery znaleckého posudku č. 11/2018 znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vypracovaného vo veci Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8Nt/3/2017, ktorá vyšetrovala duševný stav odsúdeného. Znalčka v znaleckom posudku konštatuje, že odsúdený trpí závislosťou na alkohole v II.-III. vývojovom štádiu, pričom syndróm závislosti je porucha/ochorenie celoživotného charakteru. Navyše, u odsúdeného je badať určitý zľahčujúci postoj k užívaniu alkoholu.

Preto aj keď súd reflektuje vo všeobecnosti kladné hodnotenie Ú. J. zahŕňajúce aj sedem disciplinárnych odmien, ktoré boli odsúdenému udelené v prevažnej miere za plnenie pracovných povinností, nemohol opomenúť, popri početnosti v minulosti odsúdeným páchanej trestnej činnosti, predovšetkým jej závažnosť. Napokon, aj zo správy Ú. J. vyplýva menej priaznivá resocializačná prognóza odsúdeného a stredné riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti. K udeleným disciplinárnym odmenám považuje súd za potrebné dodať, že plnenie pracovných povinností vo výkone trestu ešte automaticky neznamená, že výkon trestu už splnil svoj účel. V prejednávanom prípade je súd, vzhľadom na vyššie uvedené, toho názoru, že na odsúdeného je naďalej potrebné pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody. Z uvedených skutočností má súd za to, že odsúdený v minulosti nevedol riadny život a má preto vážne pochybnosti, či napriek proklamovanému vyjadreniu o napravení a oľutovaní činov počas vykonávaného trestu odňatia slobody, sa skutočne napravil a v budúcnosti možno od neho reálne očakávať, že povedie riadny život. Keďže podmienené prepustenie je zároveň aj prejavom dôvery spoločnosti v budúce správanie odsúdeného, že výkon trestu mal na odsúdeného dostatočne preventívno-výchovný vplyv a po prepustení povedie k riadnemu vedeniu života, je tento materiálny predpoklad obligatórnou podmienkou rozhodnutia. V danom prípade ho však súd preukázaný nemal, resp. mal o ňom natoľko závažné pochybnosti, že to považoval za prekážku vyhovievania žiadosti odsúdeného.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov.